APRÓSÁGOK ÓVÁRI ÉLETÜNKBŐL

1935 szeptember. Megérkezés. A gyorsvonat csak 1 percig áll. Gyors csomag leadás és a vonat máris dübörögve rohan a váltókon át, lámpái lassan az őszi est homályába vesznek. A gazdász-könnyek és álmok városában: Magyaróvárott vagyunk.

MAGYARÓVÁR, FŐ-UTCA

Első tanítási nap. Együtt van az egész társaság. Kis csoportok alakulnak ki. Mindenki a másikat nézi. Utolsó percben megjelenik Grábner Erna és Elekes Piroska. Önkéntelen nyakkendő igazítások és hajlesimítások után ünnepélyes bemutatkozás.

Az első órát Karkovány Ákos tartotta. Index aláírás és adatok felvétele: ki hol született, hol végezte a középiskolát, milyen eredménnyel és fizikából milyen osztályzata volt?

Múltak a napok, ismerkedtünk és élveztük a gazdászélet szépségeit. Megalakultak a „klikkek". Tudományos meghatározás szerint, ezen az évfolyam néhány tagjának olyan egyesülését értjük, melyben az „ahány párt, annyi akarat" elve érvényesül. Nevük is volt: „hetes fogat." Idővel azután a külön utakon való járás megszünt. Minden együttesen átszenvedett kollokvium és vizsga közelebb hozta egymáshoz az évfolyam tagjait.

AZ AKADÉMIAI HALLGATÓK KONVIKTUSA

Első kollok-

ÓVÁRI GAZDÁSZIDILL

viumunk agrogeológiából volt. Már hetekkel előbb, még a középiskolából magával hozott nagy búzgalommal, mindenki ezt tanulta. Titokban reménykedtünk, hogy egy jelessel vagy legalább is egy jóval alapozzuk meg akadémiai tanulmányainkat. De az akadémikus tervezett . . . Soltész tanár végzett! Senkisem számított ugyanis az általa behozott kőzetmintákra. Így a legjobb szóbeli feleletet is lerontotta, hogy a szegény kollokvens a gránitra palát, a trachitra mészkövet mondott.

A további kollokviumok során kialakult az „agytrust", melynek koronázatlan királya Rábl Miska lett. Az agytrust tagjai jártak ugyanis a legtöbbször „hivatalos vizitekre" a tanárokhoz, két-háromszor megismételve egy-egy kollokviumot.

Így mult el a tél és sok mulatsággal, bállal tarkítva a farsang is. Megjött az első óvári tavasz, mely szépségeivel még öreg Lacza Vili barátunk szívét is megihlette. Elment tyukásznak. (Az esetleges félreértések elkerülése végett megjegyezzük, hogy az Avaria iskolaszövetkezet által évenként megismételt mesterséges keltetések főirányítója lett.)

Tavasz nem lehet szerelem nélkül! Szerelem meg nem lehet szerenád nélkül. Egy hangulatos éjjelen, még hangulatosabb baráti pohárazgatás után, az évfolyamunk pár tagja elhatározta, hogy Elekes Piroskának éjjeli zenét ad. A gondolatot, melyet számos ifjú szív titkos heve fűtött, tett követte. A Rózsa-utcába való befordulás után rázendített a banda: „Maros víze folyik csendesen . . ." s egy bábeli hangzavar közepette eljutottak a dalban odáig „. . . szüret után lesz az esükvőm . . .". Mindenki áhítatos szívvel figyelt a kivilágosodó ablakra és miközben Piroska a boldogságtól elröppenni akaró szívét fogta, a Rózsa-utca vészes hangú álomkedvelője, Krolopp Alfréd, volt igazgató, feltépte ablakát és fenyegetve kikiáltott: „Inkább tartsák meg most az

LÓNYAI HERCEG KASTÉLYA, OROSZVÁRÓTT

esküvőt, csak menjenek már haza!"

Az állandó baráti érintkezés hatása alatt kialakultak a becenevek is. A közismertek ezek voltak: Bathó—Apó, Bujáki—Gottfried, Bercelly—Naca, Erdőhelyi—Fácán, Kőrős—Dubi, Martin—Luckó, Mild—Gági, Radó—Aró, Schrimpf—Sirály, Spick—Leó, Szabó—Muxi, Szelényi—Plébi, Szieberth—Matyi, Zábó - Bimbó, Juhász és Horváth: a „két reciprok".

ÁCSI CUKORGYÁRI KIRÁNDULÁS

Így múltak vidámságban napjaink és közeledett az első év vége, amikor tanulmányi kirándulásra mentünk Szlávik, kertészeti felügyelő úr kiséretében. Az oroszvári hg. Lónyai és a rajkai híres sziklakertészeteket akartuk megtekinteni. Már maga az elindulás is nagyon viharos volt. A szűk autóbuszban alig fértünk el. Az autóbusz megakadt az úton, — egyszóval változatos út volt. A visszatérésről nem is beszélve! Ennek viharosságát még fokozta, hogy a kertészetek megtekintése után a társaság egy kis kocsmába telepedett, élénken dolgozva azon a nemzetgazdasági programon, mely a borfogyasztás emelését célozza. Visszafelé jövet az autóbuszban néhányan gyakorlatilag is követték a nagy Széchenyi mondását: „Tengerre magyar".

Az óvári tavasz Hartyáni Imsit sem hagyta nyugodni. Vett magának egy csoda-motor-kerékpárt! Ez az alkomány kellemetlen szagú és piszkos volt. Nagy zajt csinált és ezen fontos tulajdonságai betetőzéséül néha ment is. Arról volt híres, hogy minden vezetés nélkül megtalálta az utat Mosonba. Igaz, hogy annál nehezebben talált onnan vissza.

HANSÁGI SZESZGYÁRI KIRÁNDULÁS

Évfolyamunk nagy huszárja, Fluck Gyuró, egy ízben eredeti gazda öltözékben jött haza, nagy sárosan, a gazdaságból. Egy rendőr sanda szemekkel méri végig Gyuró nem sok bizalmat

kelő alakját és megszólítja: „Vándor?" Gyuró feltalálva magát, jó alföldi magyarsággal válaszolja: „Az a!" A rendőr folytatja a vallatást: „Honnan jön?" Gyuró: „Szögedéből." A rendőr elismerőleg néz végig Gyuró hatalmas, sáros, terepjáró cipőjén és vaskos botján miközben tovább faggatja: „Hova megy?" „Haza!" feleli Gyuró csak amugy félvállról. „Haza. hová haza?" kérdezi nagy kiváncsian a rendőr. „Csak ide a konviktusba!" feleli elmenőben Gyuró — mire a rendőr nem tudta, hogy a nagy bocsánatkéréstől hová legyen. Azóta talán még az igazi vándort sem merik megszólítani az óvári rendőrök, félnek attól, hogy egy szegény, „munkától agyongyötört" gazdászra bukkannak ismét.

Két elszakíthatatlan jó barát is volt az évfolyamunkon: Berczelly és Bagoly. Lakótársak voltak, gazdásznyelven: „férj és feleség." Bagoly Pityut egy ízben heves fogfájás gyötörte, de valószinüleg félelemből, nem ment az orvoshoz. Berci hiába prédikált, minden jó szava csak falrahányt borsóként pattant vissza Pityu csökönyös fejéről. Pityu éjszakákat jajgatott át s kalapkurával próbálkozott, de semmi sem használt. (A kalapkura gazdászszabadalom és a leghatékonyabb gyógymód, — állítólag — minden lelki és testi betegség ellen. Lényege, hogy a kis kocsmában, az ember egy kalapot tesz az asztalra és addig iszik, míg kettőt nem lát a helyében.) Berci végül is cselhez folyamodott és másnap azzal ébresztette Pityut, hogy: „aranyos kis komám, nekem is fáj ám a fogam!" Közös egyetértéssel igy elmentek a fogorvoshoz. Elsónek Berci ment be a rendelöbe és megmondta az orvosnak, hogy neki nincsen semmi baja, csak féltve szeretett „oldalbordája" nem akart eljönni, igy tudta csak elcsalni. Nagy ijedelmek között Pityu következett. Nem tartott sokáig a fájdalmas műtét, Pityu pár perccel később két foggal a zsebében távozott el az orvostól. Hogy a történeti hűségen se essék csorba: a nagy veszteséget a lucsonyi csárda, gyertyafényes, kecskelábú asztalainál, jóféle zöld-Szilvánival igyekeztek csökkenteni, nem csekély sikerrel. Három napig az Akadémián nem voltak láthatók.

Sok öröm és keserűség között mult el az első év. Azután jött a második és folytatódott a vidám és gondtalan élet. Csak egy-egy kollokvium zavarta meg a munkátlanság édes óráit. Egyik legjobb eset Martin Luckóval történt földmüveléstani kollokviumon. Luckó kapja a kérdést: „Mondia el kérem a talaj alkotórészeit!" Hosszas töprengés után kivágja Luckó: „Kavics". „Jól van Martin úr, mondja csak tovább" — szól a jószívű professzor. Luckó hosszasan gondolkodik, majd felvidulva, örömtől sugárzó arccal mondja: „Apró kavics". „Ezt már hallottuk", mondja mérgesen, türelmét vesztve a tanár. „Mondjon másokat"! Luckó töpreng, majd félénken mondja: „Hu . . . Humusz!" „No végre, Martin úr, halljunk hát hamar még egy párat." Luckó most már bátrabb és talán saját, nem is remélt, tudásától megilletődve rebegi: „Humuszos kavics". Nem tartom illőnek, hogy a kollokvium végső eredményéről e helyen beszámoljak.

Második akadémiai esztendőnk legmegkapóbb eseménye Akadémiánk fenséges patronusának, Frigyes főhercegnek, temetése volt. Még mindnyájan emlékszünk kedves, őszhajú alakjára, amikor napsütéses napokon, kedvenc daklikutyájával, kiült a kastély előtti padra és kedvesen viszonozta köszöntéseinket. Szívünkbe zártuk örökre ked-

ves, joviális alakját. És titokban megsírattuk, mikor 1937. január első napjaiban utolsó utjára vitték. A fejedelmi pompa, melyet végtisztességként megadtak a Királyi Ház nagynevű tagjának, mindnyájunk számára felejthetetlen és nagyon szomorú élmény volt. Míg a Kormányzói pár, Alfons spanyol exkirály, Jenő főherceg, Albrecht főherceg és még számosan utolsó utjára kisérték, mi elfogódottan állottunk és gondolatban búcsúztunk attól, akinek oly sokat köszönhetünk, s akinek családja teremtette meg az ősi óvári Akadémiát. Emléke összenőtt Akadémiánk emlékével és ez örökké megmarad bennünk.

A másodév szigorlatainak hatása alatt megfagyott a mosoly az ajkainkon. Az eredmény szomorított el? — vagy talán más — nem tudjuk. Talán mert eljött a harmadik esztendő, mely szépségekben vetekedett ugyan az első kettővel, de éreztük már mindnyájan, hogy ezek az utolsó napok. Néhány kedves epizód ebből az évből is van: Évfolyamunk hiperudvarias egyénisége, Juhász Jóska, udvariasságának majdnem áldozata lett. Felment Pestre és, mint aféle jó vidéki, valószinüleg nem nagyon lelte helyét a nagy város forgatagában. A testnevelési főiskola társalgójában nagy előzékenységgel mutatkozott be mindenkinek és mikor körülnézett, észrevett egy embert, kinek még nem mutatkozott be. Odamegy: „Juhász József vagyok Magyaróvárról". A válasz: „Pincér János vagyok innen az étkezdéből."

Van az idei első évfolyamon két nagyon kedves kollégina, kik már ősszel elhozták a tavaszt Óvárra. Az egyik Mosonba való. Nagyon szivesen foglalkozik a takarmányozástannal, különös tekintettel az állati szervezet sóforgalmára. Ezt pedig országszerte híres „sóforgalmista" Raffensperger barátunk tanitja a legnagyobb eredménnyel, talán egy kis él van benne, ha azt mondjuk, — főleg mosoni lányoknál.

Az utolsó akadémiai évben egyik legszebb emlékű kirándulásunk, az ácsi cukorgyári kirándulás volt. A gyárnak a vezérigazgató úr szakszerű magyarázatával és útmutatásával kapcsolatos tanulmányozása mellett igen nagy gondot fordítottunk a cukorfogyasztási fejkvóta növelésére. Az étkezdében a késő estig tartó cigányozás és tánc, no meg néhány hordó sör, bor és a fejedelmi ebéd, — de ettől eltekintve Patzenhofer vezérigazgató úr kollégiális barátsága, mindnyájunk szemében Akadémiánk mecénásává avatta őt és ez az érzés egyenes arányban növekedett bennünk az elfogyasztott borok literszámával.

Tenyészállatvásár előtt egy héttel már az évfolyam létszáma erősen fogyott, miként a gyertyaszál. Azt hiszem a Grillek, lokálok és Dancingok különös tekintettel az Arizonára és Schrimpf Karcsira. aki a legcsábitóbb női mosolyok közepette is édesdeden aludt a bárasztalra borulva — vonzották a falú egyszerű gyermekeit a fővárosba. A visszautazással nem volt baj, mindenki előre megváltotta a jegyét. De volt, aki a kalapját és kabátját elhagyta, szívek elhagyásáról nem szól a legenda.

Utolsó napjainkat már befelhőzte a vizsgák közelségének nyomasztó érzése. Vége van a kacajnak, a mulatásnak és vége van annak a felejthetetlen szép három évnek, melyet örömben, boldogságban és gondtalanságban együtt töltöttünk.

Dr. Bathó János.